

Offentligt finansierade bibliotek 2014

KU0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration.....	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått	4
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	4
1.1.5	Referenstider	5
1.2.	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1	Urval.....	5
2.2.2	Ramtäckning	5
2.2.3	Mätning	5
2.2.4	Svarsbortfall	5
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	6

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	6
3.1	Frekvens	6
3.2	Framställningstid	6
3.3	Punktlighet	6
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	6
4.1	Jämförbarhet över tiden	6
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	6
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	6
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster	7

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

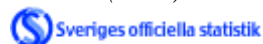
Kultur och fritid

A.2 Statistikområde

Offentligt finansierade bibliotek

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Postadress:

Besöksadress:

Kontaktperson:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Kungliga biblioteket

Box 5039, 102 41 Stockholm

Karlavägen 100

Cecilia Ranemo

010-709 36 39

biblioteksstatistik@kb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Kungliga biblioteket
<i>Postadress:</i>	Box 5039, 102 41 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100
<i>Kontaktperson:</i>	Cecilia Ranemo
<i>Telefon:</i>	010-709 36 39
<i>Telefax:</i>	
<i>E-post:</i>	biblioteksstatistik@kb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) för de variabler som är märkta Obligatoriska. KB har inte utfärdat förordning om böter.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Ingen gallring.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering. Många av definitionerna är hämtade från ISO 2789.

A.10 Syfte och historik

Produkt KU0105 framställdes första gången referensåret 2014 och ersätter produkterna KU0101 Folkbiblioteksstatistik, KU0102 Forskningsbiblioteksstatistik, KU0103 Skolbiblioteksstatistik, KU0104 Sjukhusbiblioteksstatistik. Urvalsramen i den nya produkten innefattar de offentligt finansierade biblioteken i Sverige som på något sätt är tillgängliga för allmänheten (skolbibliotek: eleverna) och som har minst halvtids bemanning avsatt för biblioteksverksamhet, oavsett bibliotekstyp.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av en mängd grupper. Primära användare är biblioteksorganisationer, beslutsfattare på olika nivåer, myndigheter, forskare, massmedia och allmänhet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Olika typer av kartläggningar genomförs löpande för att ringa in de bibliotek som tillhör urvalsramen. Kontaktuppgifter till de aktuella biblioteken samlas i Biblioteksdatatabasen <http://biblioteksdatatabasen.libris.kb.se/>, vilken utgör adressregistret för statistiken. Biblioteksdatatabasen är kopplad till Biblioteks-

statistikdatabasen, <http://bibstat.kb.se/> på KB. Uppgiftslämnarna besvarar undersökningen genom en speciell webbenkät som utvecklats för ändamålet. De lämnade uppgifterna samlas automatiskt i Biblioteksstatistikdatabasen. De tillfrågade biblioteksorganisationerna erhåller varje år en unik enkätlänk via e-post i mitten av januari månad. Enkäten ska normalt sett besvaras inom sex veckor. Enskilda biblioteksorganisationers svar preliminärpubliceras löpande efter att rimlighetskontroller genomförts. Den nationella sammanställningen publiceras i maj månad och utgör den slutliga statistikpubliceringen.

A.13 Internationell rapportering

Resultatet av vissa variabler rapporteras till olika internationella organisationer efter att de efterfrågats. Olika organisationer gör olika förfrågningar olika år.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ingen planerad förändring förutom förtydligande av statistikens definitioner.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av de offentligt finansierade biblioteken i Sverige som uppfyller kraven i urvalsramen. Vanligen utgör populationen närmare 2 300 bibliotek på unika gatuadresser.

1.1.2 Variabler

Frågeställningarna i statistiken samt webbenkätens utseende finns att hämta via denna exempelenkät <http://bibstat.kb.se/surveys/example>. Vid varje frågetecken finns respektive variabels definitioner. Huvudvariablerna är personal, ekonomi, bestånd, nyförvärv, användning, lån, besök, aktiva låntagare, publika aktiviteter, utbildningstillfällen, resurser och lokaler.

1.1.3 Statistiska mått

Absoluta tal, medelvärden och nyckeltalsberäkningar.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken presenteras indelat i kommuner, län samt olika bibliotekstyper.

1.1.5 Referenstider

Variablerna avser till största delen verksamheten under hela det mätta kalenderåret förutom uppgifter om personal som rör förhållandet 31 mars under året samt bestånd av medier som räknas per 31 december.

1.2. Fullständighet

Statistiken täcker in samtliga folkbibliotek samt alla offentligt finansierade universitets- och högskolebibliotek och alla landstingskommunala sjukhusbibliotek. De offentligt finansierade specialbiblioteken och skolbiblioteken täcks in i den mån de uppfyller den nedre gränsen för urvalsramen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten varierar mellan olika bibliotekstyper. Det är hög tillförlitlighet på värden som lämnats av folkbibliotek och forskningsbibliotek.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetsmått redovisas ej.

2.2.1 Urval

Urvalet är per definition ett totalurval av offentligt finansierade bibliotek som på något sätt är tillgängliga för allmänheten (skolbibliotek: eleverna) och har minst halvtids bemanning avsatt för biblioteksverksamhet. Olika biblioteksorganisationer och biblioteksföreträdare bistår med uppgifter för att hålla urvalet aktuellt, till exempel genom att uppmärksamma vilka bibliotek som saknas på <https://www.google.com/maps/d/edit?mid=zldhXsn0tN1Q.kS-4mWxXMqbg> eller i <http://bibstat.kb.se/reports>. Eftersom KB har ett nationellt samverkansuppdrag inom området förekommer täta kontakter med biblioteksföreträdare.

2.2.2 Ramtäckning

Det är känt att det kan förekomma att något enskilt bibliotek fått ökad eller minskad bemanning utan att det kunnat fastställas om det faller i eller ur urvalsramen under kalenderåret.

2.2.3 Mätning

De svarande biblioteksorganisationerna har tillgång till olika typer av teknisk utrustning som kan påverka statistikuttaget. Det är känt att statistik klienterna i olika biblioteksdatasystem och olika typer av besöksräknare inte alltid lämnar identiska uppgifter.

2.2.4 Svartsbortfall

Det förekommer både objektsbortfall och partiellt bortfall i undersökningen.

Bortfallet varierar kraftigt mellan olika bibliotekstyper. Skolbiblioteken har störst svarsbortfall.

2.2.5 *Bearbetning*

Vid svarbortfall ersätts värdet med föregående års värde om detta är känt på de centrala variablerna.

2.2.6 *Modellantaganden*

-

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

-

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Årligen.

3.2 **Framställningstid**

Framställningstiden är normalt sett fem månader.

3.3 **Punktlighet**

Statistiken publiceras punktligt årligen enligt publiceringsplanen.

B.4 **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

I och med omläggningen av biblioteksstatistiken från och med 2014 års statistik är endast vissa variabler på aggregerad nivå jämförbara bakåt i tiden eftersom de tidigare fyra olika statistikprodukterna hade olika detaljerade frågor. De variabler som kan jämföras bakåt i tiden för olika bibliotekstyper länkar upp för tidigare år i de automatiserade verksamhetsrapporterna som finns i Biblioteksstatistikdatabasens rapportsystem <http://bibstat.kb.se/reports>.

De vanligaste variablerna som kan jämföras bakåt i tiden är totalt antal anställda, totalt årsarbetskraft, totala driftskostnader, totalt fysiskt bestånd, totalt fysiskt nyförvärv, totalt antal fysiska utlån, totalt antal besök, totalt antal aktiva användare, totalt antal aktivitetstillfällen. Därefter finns också enskilda variabler som tidigare besvarats av enstaka bibliotekstyper som går att jämföra.

4.2 **Jämförbarhet mellan grupper**

Full jämförbarhet mellan olika bibliotekstyper.

4.3 **Sammanvändbarhet med annan statistik**

I och med att åldergränsen för unga justerats från 0–14 i folkbiblioteksstatistiken

till åldern 0–17 år ökar jämförbarhet med annan statistik.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken kan endast hämtas i elektronisk form via särskilda webbrapporter och filer i xlsx- och pdf-format. Alla länkar nås via <http://biblioteksstatistik.blogg.kb.se/allt-om-biblioteksstatistiken/>.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras också årligen i en skriftlig rapport med diagram och tabeller. Rapporten kan hämtas via <http://biblioteksstatistik.blogg.kb.se/allt-om-biblioteksstatistiken/> i pdf-format.

5.3 Dokumentation

All dokumentation finns på <http://biblioteksstatistik.blogg.kb.se/>

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterialen finns som öppen data <http://bibstat.kb.se/> och kan även laddas ned i form av xlsx-fil.

5.5 Upplysningstjänster

Alla förfrågningar om statistiken besvaras via biblioteksstatistik@kb.se eller telefon 010-709 36 39, 010-709 36 22.